

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 16

91. ÅRGANG

1. SEPTEMBER

1979

OG NATTEN SKAL LYSE SOM DAGEN	S. 2
UNGE NORSKE KATOLIKKER I HAMBURG	S. 6
NORSK KATOLSK PREST I DET 17. ÅRHUNDRE	S. 8
PÅ VANDRING FREMOVER — OLSOK 1979	S. 10

NESTE NUMMER KOMMER 15. SEPTEMBER 1979

Og natten skal lyse som dagen

Ved Jan Erik Rekdal

«Jo dypere synden, desto sannere er lyset», sier Pierre Jean Jouve i et av sine dikt. Noen av dem foreligger nå for første gang på norsk ved Wera Sæther. Det sies om Jouve at han er den største katolske (kristne) dikter etter Claudel. Han har i hvert fall betydd mye for den yngre generasjon katolsk-orienterte diktere, især Pierre Emmanuel.

Pierre Jean Jouve er født i Arles i 1887 og debuterte allerede i 1910. Virket aktivt som motstands-dikter under første verdenskrig. Etter fredslutningen gjennomlevde han en vanskelig og forvirret tid som endte med at han lot seg psykoanalyser. Samtidig gjennomgikk han en religiøs omvendelse. Forfatterskapet frem til og med 1923 satte han en strek over. Hans dypere innsikt i psykens irrganger gjennom lesning av Freud lot seg for ham naturlig forene med religiøs erkjennelse. Begge deler ga ham muligheten til å forstå mer av underbevisstheten og det ubevisste. I forordet til samlingen Blodsvette (Sueur de Sang 1933—35) som bærer overskriften Det ubevisste, spiritualitet og katastrofe (Inconscient, spiritualité et catastrophe)

Jan Erik Rekdal omtaler her en diktsamling av Pierre Jean Jouve nylig utkommet på norsk.

kommer han inn på dybdepsykologiens revolusjonerende kunnskaper: «Vi kjenner nå til tusener av verdener i det indre menneskets verden, verdier som det har vært menneskets hele livsverk å skjule, og tusener av lag i dette fryktelige vesens geologi som river seg løs under hardnakket stahet og kan hende på vidunderlig vis (men uten helt å lykkes) fra en svart lerjord og en blodig morkake. Veier hvis mangfold og hurtighet kunne skremme oss, åpner seg. Dette mennesket er ikke en skikkelse med slips og uniform slik vi hadde trodd. Langt mer er det en smertelig, lukket, men nesten åpen avgrunn, en koloni av umettelige krefter, sjelden lykelige, som beveger seg rundt og rundt som krabber under stor tyngde og med forsvarsånd.» Men han legger til at for noen få («mystikerne») bør det være mulig at «krigen som på et ubevisst plan føres av deres overjeg mot deres erotiske-jeg ikke lenger munner ut i sykdom eller uhell som for andre, men åpner for en grenseløs fordypelse på alle hold.» Dessuten, sier han videre, «skulle det finnes naturer i hvem det universelt ubevisste, ut over det personlig ubevisste, har hemmelige krefter; som skulle være i stand til å erkjenne det gjennom visse disipliner, å gi til det og ta imot fra det, — bevegelser som det er umulig å kalle annet enn åndelige. Da alt fra nå av bør adlyde menneskets psykiske form, men siden vi er langt fra å vite hva som skiller de mest universelle tendenser i det ubevisste fra de åndelige utkrystalli-

seringer som vi ser på som de aller mest opphøyde — slik en viss erotiske, det kan gjentas igjen og igjen, gjennomsyrer helgenenes sublimе handlinger, — kan vi nesten gjette oss til at serien av fenomener er sirkulære og at det laveste i disse privilegerte naturer i samme øyeblikk berører det høyeste.

I hans diktning hører vi horen i Barcelona, de prostituerte på Rue Pigalle som utøver mørkets gjerninger. Disse er også oss. Vi er alle fullt ut tilstede her. Hele mennesket. Ingen og intet sted har bedre muligheter for å trekke til seg Lyset enn synderen og hans magnetiske mørke: «Helt naken uten motstander slik stjernen funkler i en svart luft» (s. 81) — «Et fjernt håp fra bunnen dukker av og til opp fra denne syndflod av skygger» (s. 115). For Jouve er ikke 'kjøttets lust' forbundet med noen 'själens obotlige ensamhet'. Som David i sine sanger, synes Jouve hele tiden å være fylt av de helliges nærvær og bevisst dette nærvær:

«Voks Herre

*La Jomfruen ese ut i hveteåkeren
Sten tanke kjempekvinne cistercienser-
nonne*

*Som smiler og la de blå skogene være
mitt hjerte*

*Min ætt og la veienes skygge
Beskytte meg og vinden fra vingården
ledsage meg*

Til din treskeplass

*Til din kjørighetslinjes blå intet
— Jeg tørster etter stenene jeg tørster
etter Gud*

Jeg tørster

Efter frihet og jeg kneler på sletten. . .»

heter det i diktet Jomfruen av Fontenay.

Livet er en eneste skiften mellom dag og natt, lys og skygge. En dag

føler vi oss i harmoni og balanse, den neste som brutte vektstenger. Men når tar dette slutt? Denne stadige uro, når vil den opphøre?

«Hvem gleder seg ikke til snart å dø
Til å gå til sin sol og dø
Til å miste sine falske øyne
Til å legge sine kalde hender i det asur-
blå...» (Maskene, s. 34).

Boltrer vi oss glade og overmodige det ene øyeblikk på solsiden, kryper vi redselslagne og ensomme i mørke det neste. Hvor er meningen i slikt — hva er meningen, hvis der er noen.

Hvor er balansepunktet. Ligger den i forsakelsen, i nøysomheten:

«Hvis dagens under er å elske dagen
Med kjød forbyttelse og kjærlighet
Er nattens under det å elske intet
Ingen kjærlighet og ingen dagens myk-
het.

— Kjærlighets under er å elske intet
Gjennom stjerner-åpningene kjenne intet
Å intet vite eller føle eller synes
Å være flammen av å være intet.» (Nada, s. 37)

Om ikke bønner gir oss balansen tilbake, så vet de fleste av oss at i den kan det ligge små vektlodd som kan tas bort eller legges til i de vekt-skåler hvor det trengs:

«Det fins intet annet i denne døde verden
enn bønn
Åpne den milde hemmelighet i de varme
bønnene
Som finner men ikke navngir
..... Gjenfinne alt vågemotet i bønner
For det fins intet annet i denne døde
verden enn bønn»,

sier Jouve selv om bønner i diktet *Puncta Mystica*.

Bønner kan føre oss gjennom nullpunktet — ørkenen ved å lære oss å elske den:

«Helt til intet strekker ørkenen seg
Men i ørkenen åpnes Intets Hage»
(s 80).

Og nettop slik — i og med vår største fortvilelse, vårt dypeste mørke når vi frem til en tilstand (sjelden av større varighet, men et øyeblikk — evighetens øyeblikk) hvor vi opplever fylde — full forening:

«Full av enkelhet gjenkjenner jeg
Endelig det milde synet av din mildhet
Jeg puster inn din sannhets duft

Og jeg fylles av din fred frukt av fra-
vør
Ditt veldige og hele nærvær og uten
grense
Omkring, i hele sin utstrakthet
Og avgrunnen og åndedrettet der mitt
hjerte skal sove.»

Opplevelsen av Kristi nærvær både frigjør oss og samler oss. Kanskje det er derfor han har kalt et av sine vakreste dikt *Indre samling*:

«Værelse er blondt og dypt og den bleke
oliventretoppen
Rager mot en enda blekere himmel og
høsten smiler til fjellene
Og jeg ser inn i meg selv og finner
Bare et løfte av krystall en kraft til
tilbedelse

I stedet for en skyldig
Jeg ser en landsby av gull og jeg minnes
en luft uten vinddrag
Jeg aner havene der borte jeg samle mitt
hjerte her
Jeg drømmer en Kristus i vårt blod et
uendelig og ømt sår

Jeg drømmer en guddommelig torden
som all fred gjenlyder av.»

Wera Sæthers utvalg spenner over syv samlinger 1925-49. Hun har overført diktene til et smidig, lettflytende og svakt konservativt norsk som kler Jouvés dikt. Rytmen er også godt bevart. Den kan hos Jouve være intrikat som i et musikkstykke. Han hadde stor interesse for opera som førte til meget sakkyndige bøker om Mozarts *Don Juan* og Alban Bergs *Wozzeck*. Der rytmen har vært som mest abrupt, har Wera Sæther forsiktig lagt inn konjunksjoner. Diktet blir lettere tilgjengelig, men rytmen er ikke lenger helt den samme. Dette er ingen innvending mot et hederlig oversettelsesarbeid.

Pierre Jean Jouve: *Gå til din sol og dø*.
Oversettelse og forord ved Wera Sæther.
Gyldendal 1979.

«Jo dypere
synden,
desto sannere
er lyset.»

REDAKSJONELT:

«ST. OLAV»

Selv om bare ett år er gått siden forrige gang «St. Olav»s redaksjon skiftet sammensetning, vil leserne fra og med neste nummer av bladet se at det igjen er et faktum. Svend Aage Rasmussen vil overta stillingen som ansvarlig redaktør, og redaksjonen forøvrig vil samtidig gjennomgå visse forandringer.

Prinsipielt stiller man vel gjerne spørsmålstegn ved for megen gjennomtrekk blant medarbeiderne i et hvilket som helst foretak. Manglende kontinuitet og videreføring av sentrale spørsmål kan lett bli resultatet. På den annen side gir forandring alltid håp om noe bedre enn det kjente. I dette ligger det utvilsomt en utfordring til dem som skal fylle de tomme plasser.

Det er i denne sammenheng nærliggende å komme med et par kommentarer omkring tidsskriftet «St. Olav». Er det ikke litt ambisiøst å ha et slikt organ når de katolske kristne bare utgjør noen promiller på landets konfesjonelle statistikk? Både ja og nei.

Som medlemmer av en verdenskirke med en rik religiøs og kulturell tradisjon sammen med et pulserende hverdagsliv, burde vi som katolske kristne litt i «periferien» ha all interesse av et organ som i all beskjedenhet forsøker å formidle noe av dette. Ikke minst har Det annet vatikankonsil minnet oss om vår plikt til å være aktive medlemmer av den kirke vi tilhører, og det betyr også en viss anstrengelse for å tilegne seg ulike sider av Kirkens liv. Hvem av oss ser det ikke som meget nødvendig å studere aviser og nyte godt av andre massemedias nyhetstjeneste; men er vi like ivrige når det gjelder Kirkens utallige sider?

Selv om «St. Olav» sikkert kunne ha fylt denne del av sitt oppdrag bedre, er det beklagelig at nokså mange katolikker ikke leser bladet. Da kan man med rette spørre om det virkelig er realistisk å ha det. Et meget stramt økonomisk budsjett gjør selvsagt ikke bildet lysere. Gjør de av oss som trofast leser «St. Olav» nok for at våre trosfeller skal bli oppmerksomme på bladets eksistens og berettigelse? Kanskje har flere av oss en samvittighetsransakelse å gjøre her.

Heller ikke må vi bort fra at «St. Olav» burde gjenspeile noe av Den katolske kirkes ansikt utad i vårt hjemlige miljø. Her er vi ikke i tvil om berettigelse eller interesse. Vårt håp for fremtiden er at flere av katolikkene etterhvert må komme til å dele denne interesse.

LIVET ETTER DØDEN

Et brev om livet etter døden er blitt sendt til alle verdens biskoper fra Vatikanet. Mange mennesker føler i dag usikkerhet når det gjelder livet etter døden. Selv om de kristne ennå ikke preges av direkte tvil her, ser man ofte at de avstår fra å tenke over sin skjebne etter døden. For å hjelpe kristne som kan føle seg usikre p. g. av dagens teologiske stridigheter om dette, angir man kort Kirkens lære om livet etter døden. Det advares mot fantasifulle og oppdiktete presentasjoner av livet etter døden, og prestene blir minnet om sitt store pastorale ansvar i disse viktige spørsmål. *L'Osservatore Romano.*

PAVEN NEPPE TIL AUGSBURG

Det vil ikke bli tatt noe initiativ fra Vatikanets side for at pave Johannes Paul II skal besøke Augsburg i Vest-Tyskland under 450-årsjubileet for Den augsburgske trosbekjennelse neste sommer. Dette er klart etter at initiativet fra den romersk-katolske biskopen og ledende protestanter i Augsburg ikke har fått støtte hverken fra de protestantiske eller Den romersk-katolske kirke. Protestantene frykter at en offisiell invitasjon til paven kan bli oppfattet som et forsøk på å presse katolikkene til å anerkjenne Augustana. Katolikkene ønsker ikke at et viktig luthersk jubileum skal bli forstyrret av «impulsive og umodne planer». Vatikanet sender sine kardinaler i München og Köln til jubileet sammen med lederen for Vatikan-kontoret for kristen enhet, den hollandske kardinalen Jan Willebrands. Lederen for Den forente evangelisk-lutherske kirke i Tyskland, biskop Gerhard Heintze, har sagt at paven heller bør inviteres til Forbundsrepublikken senere for også å møte protestantiske ledere.

LVF-informasjon

VIKTIG DOKUMENTSAMLING

En samling på mer enn 500 dokumenter, med læresetninger og direktiver utgått fra pavestolen (fra Sankt Peter til Paul VI) er utkommet på tysk. Verkets originaltittel er *Summa Pontificia: Lehren und Weisungen der Päpste durch zwanzig Jahrhunderte*, er resultatet av mange års forskning. *The Tablet*

LEGMANN PRESIDENT FOR KATOLSK UNIVERSITET

Dr. Michel Falise er den første legmann som er blitt utnevnt til president for et fransk katolsk universitet. Det er ved Det katolske universitet i Lille at Dr. Falise har fått ledelsen.

The Tablet

Høy italiensk orden til pastor Harald Taxt

Pastor Harald Taxt har fått tildelt en høy italiensk orden:

MERITO DELLA REPUBBLICA
ITALIANA

for sin mangeårige innsats for italiensk-norsk kulturelt samarbeid.

Ordenen ble utdelt ved en enkel høytidelighet i den italienske ambassade 16. august.

Det er annen gang i løpet av få måneder at en av våre prester er gjenstand for heder. I vår ble nemlig pater Albert Castricum overrakt ridderkorset av Oranje Nassauordenen i den nederlandske ambassade.

KIRKEN MÅ BLI DE FATTIGES KIRKE

hevdet den internasjonale bispekonferanse som fant sted på Flippinene i juni. Den katolske kirke må gi støtte til de fattige i deres kamp mot utbytting og undertrykkelse! De 37 biskoper fra Asia, Oseania, Europa og Amerika som deltok, understreket at denne forpliktelse til rettferdighet og reform ikke var politisk motivert, men uttrykk for et ønske om å være i overensstemmelse med Kristi radikale lære. Konferansen anbefalte at menneskerettighetene så snart som mulig måtte bli tatt opp som tema på den romerske bispesynode.

Biskopene anbefalte også videre studier og fornyet dialog med Asias store religioner.

KNA

NONNE ARRESTERT ETTER «BELTEEVANGELISERING»

Av Odd Anders With

Belter med bibelvers må ikke selges i Sovjet. Dette vet i alle fall den 50 år gamle ortodokse nonnen Valeria Makeyeva. Hun ble arrestert og tvangsinnlagt på spesialklinikk fordi hun hadde laget belter hvor hun hadde brodert inn vers fra Salme 90, og solgt dem til kristne.

Valeria Makeyeva er en av mange nonner som ble forvist da myndighetene stengte deres kloster. Nonnene ble sendt hjem, eller tvunget til å forsørge seg selv ved å selge egetprodusert håndarbeid.

Dette er Makeyevas andre tvangsinnleggelse på et psykiatrisk sykehus. I 1972 ble hun sperret inne i sju måneder på Moskva psykiatriske sykehus fordi hun hadde solgt bønnebøker.

Amnesty har adoptert Makeyeva som samvittighetsfange, fordi hun er fengslet for sin tros skyld. De ber folk skrive til myndighetene og be om at hun øyeblikkelig må løslates da dette er klare brudd på Verdenserklæringen om Menneskerettighetene, som også Sovjet har underskrevet.

Adressen Amnesty International, Gruppe 10, oppgir er: SSSR. 103009 Moskva, ul. Ogarijeva 6, Ministerstvo Vnutrennikh Del SSSR, Ministru NA Shcelekovu. Det bes også om at det sendes kopi til den Sovjetisk ambassade, Drammensveien 74, Oslo 1.

Vårt Land

Lutheranerne uenige med lags-brødrene:

HVA GJØR VI MED KATOLIKKENE?

«Det er uakseptabelt å opprettholde medlemskap både i Lagsbevegelsen og Den romersk-katolske kirke.» Det mener den norske lags-generalen Anfin Skaheim.

«I dag har vi lokale ledere som er katolikker. Dette gjelder ikke bare Latin-Amerika, men også i katolske land i Europa som Spania og Frankrike.» Det sier René Padilla, en av lederne for lagsbevegelsen i Ecuador, til Vårt Land. Katolikker som nasjonale lagsledere er ingen umulighet, legger han til.

Dermed er et av de sentrale spørsmålene i den internasjonale lagsbevegelsen, IFES, klart nok. Nordiske lutherske prinsipper tørnet mot latin-europeisk og

-amerikansk praksis under IFES-generalforsamlingen i Hurdal i juli. Noen avgjørelse ble ikke tatt, men en komité skal legge frem en innstilling om lagsfolk og katolikker neste sommer.

Vår Kirke

KVINNELIG LEGE — FOR ATTE HUNDRE ÅR SIDEN

På grunn av omfattende medisinske og biologiske kunnskaper (i tillegg til teologiske) er den hellige Hildegard von Bingen blitt kalt Tysklands første kvinnelige lege. I september i år feirer man hennes 800-års dødsdag i klostret Rüdeshheim-Eibingen, i Vest-Tyskland. En ganske usedvanlig kvinne må hun ha vært. Blant annet dristet hun seg til å kritisere, klart og skarpt, sin tids institusjonelle kirke, — en usedvanlig kvinnelig innsats for åtte hundre år siden. For den hellige Hildegard var det imidlertid helt selvsagt fortsatt å innordne seg i kirken og holde fast ved sin troskap. La henne tjene som et forbilde for arbeid og medansvar i Kirken også i vår tid, foreslår klostrets nåværende priorinne, Cäcilia Bonn.

KNA

EUKARISTISK KONGRESS

Den Internasjonale Eukaristiske Kongress 1981 vil finne sted i Lourdes. Tema er ennå ikke bestemt, men det er satt av tid til teologiske og pastorale overveielser forut for kongressen. I Roma har man en permanent komite for eukaristiske kongresser under ledelse av kardinal James Knox, og en nasjonal komite er nå blitt opprettet i Frankrike.

The Tablet

MEN TROEN PÅ HEKSER VAR IKKE DØD

Stor interesse for det okkulte og parapsykologiske er et påfallende trekk ved vårt velstandssamfunn. Allerede den velgode oppslutning om filmer som «Rosemaries Baby», «Exorcisten» og andre taler sitt tydelige språk. Men også bøker om hekser og heksetro går som varmt hvetebrød. Ifølge en tysk undersøkelse var det i 1973 fremdeles to prosent av forbundsrepublikkens borgere (1,2 millioner) som fullt og fast trodde på hekser fantes. Ikke mindre enn ni prosent (5 millioner) mente at hekseri kunne forekomme. Stikkprøver, foretatt av forskere, viste videre at man i tyske apotek — for en billig penge — kunne få kjøpt heksemedisin. Likeledes fant man i enkelte landsbyer en «heksebibel» i omtrent annethvert hus. Heksebibelen gir bl.a. veiledning i djevleutdrivelse.

KNA

Vi har meget å lære av ungdomsa

— Jeg er svært imponert over hvor langt tyske ungdomsledere er kommet i pedagogiske og gruppedynamiske spørsmål. Her har vi meget å lære. Ordene kommer fra Rory Mulligan, mangeårig kapellan i Asker og Bærum Menighet. Til høsten tar han over som ungdomsprest etter Rudi Kessels. Sammen med ti andre ungdomsledere deltok han i juli på det årlige gruppelederkursen i Hamburg. Kurset samlet ca. 30 deltakere fra Sverige, Danmark, Tyskland og Norge.

— Hva var hensikten med dette kurset?

— Først og fremst å gi katolske ungdomsledere en bedre bakgrunn for å løse de oppgaver som blir pålagt dem. Gjennomsnittsalderen til deltakerne var ca. 20 år, og det er meningen at de norske ungdommene skal arbeide aktivt blant våre yngre tenåringer.

Tre av de norske deltakerne sammen med Regina Alicke, fra venstre: Dag Wilhelm Sorensen, Elizabeth Bjørn-Hansen, Regina Alicke og Elisabeth Lundberg.

Rory Mulligan forteller videre at kurset bestod av en teologisk og en pedagogisk del, ledet av henholdsvis Hubert Manke og Regina Alicke. For Regina Alickes vedkommende var dette tiende året på rad hun ledet den pedagogiske delen av kurset. I de ti årene som har gått, har hun i høy grad satt sitt preg på denne årlige sommerskolen. Nær hundre norske ungdoms-

---

Tekst:

Christian Boe Astrup

Foto:

Hans Poettering

---

ledere har kunnet trekke veksler på henne omfattende faglige kunnskaper. Dette året var imidlertid hennes siste som leder for sommerkursen, og de norske deltakerne benyttet anledningen til å takke henne for alt hun har betydd, direkte og indirekte, for det norske ungdomsarbeidet.

— Det er hevet over tvil at Regina Alickes betydning for det norske ungdomsarbeidet har vært meget stor, sier Rory Mulligan. I det hele tatt ble det klart for meg i løpet av kurset hvor lite vi ungdomsarbeidere kan om elementær gruppedynamikk og pedagogikk. Slike kunnskaper er, etter min mening, ikke bare nyttige, men direkte nødvendige i ungdoms- og menighetsarbeidet.

MYE UNØDIG FRUSTRASJON

— Men ledertrening har vi jo i Norge også?

— Ganske riktig, men jeg har en følelse av at vi har lagt for liten vekt på den pedagogiske og gruppedynamiske siden. Uten en slik trening blir ledere usikre og kan tolke alminnelige konflikter, som er naturlige ledd i en gruppes utvikling, som et nederlag. God trening må til for å forebygge slik unødig frustrasjon.

— Hva er egentlig pedagogikk og gruppedynamikk?

— Det dreier seg om forhold mennesker imellom, hvordan vi virker på hverandre, hvilke faktorer som virker henholdsvis fremmende og hemmende på et samarbeid. Dessuten legges det vekt på undervisningsteknikk og praktisk gruppeledelse.

—Og her har vi altså mye å lære?

— Ja, absolutt.

Rory Mulligan forteller videre at han akter å fortsette Rudi Kessels' arbeide med å skape et tilbud for katolsk ungdom som befinner seg utenfor de tradisjonelle katolske sentra.

— Ungdomsarbeidet betyr meget i en menighet, fortsetter han, og det er viktig at også de mindre menighetene får den nødvendige støtte.

— Hvordan skal denne støtten gis?

— Ved å sørge for toveis kommunikasjon mellom ledelsen på landsbasis og de mindre, lokale gruppene. Vi må til enhver tid være lydhøre for deres ønsker og behov. Dessuten er det viktig å følge opp med skikkelig skoleing, både teologisk og pedagogisk.

— Og her er sommerskolen i Hamburg det store eksempel?

— Ja, hvorfor ikke? Vi har mye å hente her.

Arbeidet på kontinentet

Fra Bergen-Belsen.

KRISTEN DIALOG — KRISTENT FELLESSKAP

Foruten den teoretiske del av kurset, hadde arrangørene lagt vekt på å gi deltakerne inntrykk fra det vest-tyske samfunn. Et par ettermiddager ble avsatt til rusleturer i Hamburg sentrum. De tradisjonsrike tyske «Bierstuber» kom man selvsagt ikke utenom, og deltakerne besøkte dessuten en av Hamburgs større menigheter. En formiddag var avsatt til et besøk i konsentrasjonsleiren Bergen-Belsen.

Fellesnevneren for den mer samfunnsorienterte delen av programmet var dialog. Det er på det rene at meningsforskjellene kan være betydelige både innen den tyske katolske kirken og det tyske samfunn forøvrig. Dette satte sitt preg på kurset, men hele tiden på en måte som gjorde

det mulig å opprettholde gjensidig respekt og kristent fellesskap. Mange av de yngre tyske katolikkene ivrer for å sette kristendommen inn i en sosial sammenheng, og da kommer gjerne eventuell uenighet til syne.

Eller, for å si det med Rory Muligan:

— Kristendommen innebærer klare sosiale forpliktelser. Det er ikke ukristelig å være sosialt eller politisk engasjert. Ukristelig blir det først når engasjementet gjør oss døde for andres synspunkter. Sosialt engasjement er dessuten viktig i ungdomsarbeidet, men også her må vi huske å beholde respekten for våre medmennesker.

Og det kan godt stå som konklusjon på årets sommerskole i Hamburg.

Evangeliske klostre i Sverige

Man skulle tro at klostervesen og munker var noe som hørte hjemme i Den katolske kirke, men nei. Til min forbauselse fikk jeg forleden vite at det fantes statskirkelige klostre i vårt naboland Sverige. Snart etter fikk jeg anledning til å besøke Heliga Korsets Brödraskap i Østanbäcks kloster nord for Västerås i Västermanland i Sverige. Her lever 8 munkar etter benediktinsk regel, de fleste av dem har hatt novisiat eller en viss tid i benediktinerklostre i Mellom-Europa. Alle tidebønnene har de fått oversatt til svensk, og noen av dem er prestevigd i den svenske kirken, slik at de kan ha gudstjeneste med nattverd daglig. Der har det utviklet seg et økumenisk senter hvor både katolikker og protestanter kommer for å se på disse «protestantiske munkene» — og kommer derfra etter å ha opplevd og sett noe virkelig verdifullt. Når sant skal sies hører vel disse brødrene rent teologisk hjemme i katolsk tankeverden, men de velger å bli stående i Den svenske kirken, og slik danne et tilknytningspunkt mellom Den svenske kirken og vår egen katolske. Konkret økumenikk kan dette kalles, og fra et besøk i klosteret kommer man adskillig mer økumenisk innstilt enn når man kom. Det finnes 6 slike «ordener» i Sverige, her er deres navn og adresse:

Heliga Korsets Brödraskap, Østanbäcks kloster, S-73300 SALA, telf. 0224/250 88 og Koinonia, Stiernhelmsg. 5 B 753 33 UPPSALA telf. 018/109593. . .

Helgeandssystrarna, Alsike kloster, 741 00 KNIVSTA, telf. 018/383002.

Jesu Moders Systraskap, Östra Sönnarslöv kloster, 290 17 EVERÖD, telf. 0450/311 38.

Maria Magdalenas Systrar, Krukmakargatan 24 1 tr, 116 51 STOCKHOLM, telf. 08/849894.

Mariadöttrarna av den Evangeliska Mariavägen, Mariagården vid Vallby kyrka, 199 00 ENKÖPING, telf. 0171/811 47 og Mariagården vid Blåkyrkan, 592 00 VADSTENA, telf. 0143/122 60.

Den Uppståndna Frälsarens Systraskap, Överselö Klostergård, 150 32 STALLARHOLMEN, telf. 0152/411 16.

**Gustav Johannessen,
Bergen.**

Norsk katolsk prest i det 17. århundre II

Av Johs. J. Duin

Den «norske sak».

Var prestetjenesten i Amsterdam i de henimot siste ti av hans leveår — muligens for en del nordmenn, men ellers for hollandske katolikker — det siste kapitel i Rhugius' liv, mens Norge var kommet helt ut av bildet. Dette måtte historikeren ha sluttet seg til, om ikke et Rhugiusbrev fra så sent som 10. mai 1647 var blitt oppdaget i samme arkiv som *Manuale Rovenii*. Brevet ble skrevet i Amsterdam og er adressert til Boudewijn Cats, prost for domkapitlet i Haarlem. Siden en virkelig biskop til enhver tid var fredløs innenfor Hollands grenser, var det domkapitlene som faktisk styrte de tidligere bispedømmene. Med sin *promemoria* vil Rhugius på ny henlede domprostens oppmerksomhet på den 'norske sak' som er blitt fremmet så mange ganger før. Den 8. eller 9. april har Rhugius vært i Haag, tydeligvis i konferanse med de la Torre, — Rovenius' etterfølger — for på ny å drøfte det hele. Brevskriveren over-

sender Cats en avskrift av møtereferatet som også de la Torre har en kopi av: 'Presten magister Johannes Rhugius ga uttrykk for sitt varme og mange år gamle ønske om å reise til sitt fedreland, som nå er protestantisk. I noen år har han kunnet virkeliggjøre dette ønske, og han er rede til å reise på ny, nå da flere frukter kan ventes på grunn av den religionsfrihet som er lovt. Midlene til å sette i gang så rosverdige en plan mangler han dessverre, men etter vårt syn er han både skikket og verdig til å få hjelp og støtte av «Catholicae fidei Cultoribus». (Den latinske betegnelsen kan oversettes så enkelt som «av dem som går inn for å fremme katolsk tro, men kanskje det er fordekt betegnelse for «De propaganda fide» i Roma.)

De la Torre som Rhugius møtte i Haag, er 'nå reist dit De vet'. Skulle han ved anledningen fremlegge den 'norske sak' for Fabio Chigi, pavens utsending til fredsforhandlingene? I hvert fall kan Rhugius enn videre peke

på at prester av jesuiterordenen var villige til å forsøke seg, nettopp i tillit til disse løfter om religionsfrihet. Avgjørelsen for eller imot overlater han helt til 'de høye herrer'. Men han ber innstendig om at planen på en eller annen måte blir satt ut i livet, og det snarest. For ikke lenge siden har brev fra Henricus Bernhardi underrettet domprosten om at en del mennesker med lengsel venter på et svar og en avgjørelse, tilføyer Rhugius. Eggen er bokhandler Henrik Barentssoon i Amsterdam med i bildet, han som allerede i 1637 påtok seg å formidle post til og fra Rhugius, mens han var i Norge. Var det nordmenn i Amsterdam eller brevforbindelser med Norge som ventet så sårt på en avgjørelse?

Toleranse-ediktet

Den lovede religionsfrihet det her refereres til, dreier seg om Christian IVs planer om å tilstå religionsprivilegier på tre steder i Norge i den hensikt å tiltrekke fremmede handelsfolk og utenlandske matroser til kongens flåte. Toleranse-ediktet står å lese i kongebrevet til statholder Hannibal Sehested av 13. juli 1646, utstedt midt under Herredagen og Adelsmøtet i Christiania 8. til 19. samme måned. Det blir «bevilget Frihed af Religionen udi saa Maader, at de maa have privata exercitia — privat religionsutøvelse — udi deres Huse, dog uden Scandal, og publica exercitia — offentlig religionsutøvelse — paa visse Pladser, nemlig udi *Gammelby ved Christiania, Nordnes ved Bergen og Christiansand ved Flekkerøen*». Samtidig innskjerpes straffebestemmelsene mot kongens undersåtter, om disse forandrer sin religion.

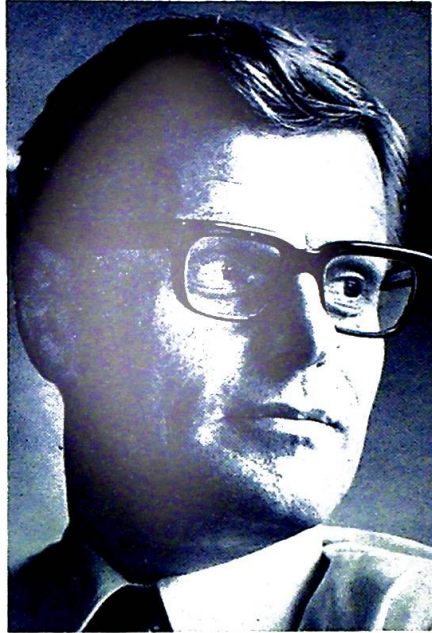
Johannes Martini Rhugius døde i 1651. Nesten tohundre år skulle gå før Den katolske kirke offisielt kom tilbake til landet i 1843. Over ser vi hvordan St. Olav kirke i Oslo har falt inn i bybildet i 1860. (Tegning: sr. Mary Ansgar O.P. utfra Thomas Thies.

Evensens bok: «Steder i Oslo», Dreyer.)

«Om verden full av djevler var»

Ved Else-Britt Nilsen

Jacob Jervell er en av bidragsyterne i boken.

Hannibal Sehested og Corfitz Ulfeldt var begge gift med døtre til Christian VI og Kristine Munk. Kort etter Herredagen i Christiania dro Ulfeldt på sendeferd til De hollandske generalstater for å få i stand en handelstraktat. Senere fortsatte ferden til det franske hoff. Mens forhandlingene pågikk i Haag, møtte en vakker dag i desember samme år en «Gentil' huomo» opp for å få audiens hos Corfitz Ulfeldt. Han kom for å forespørre om hvor meget sant det var i det som syntes å ha hendt i Norge. Hvis det stemte, var han innstillet på å be Ulfeldt medvirke til at arbeidsmarken ble overlatt til jesuitterprestene. Det var nemlig selveste provinsforstanderen for Jesuittene i Nederlandene som møtte opp hos Ulfeldt. Få dager senere innberettes dette av ambassadørens italienske sekretær til førnevnte Fabio Chigi, pavens representant ved fredoforhandlingene i Münster. Fra Haag reiser hele følget videre til Paris, men det er tilbake i Utrecht så tidlig som 11. juli 1647. I Utrecht er det en norsk adelsmann som gjør sin oppvarming. Det er Henrik Bjelke, en av sønnene til Norges rikskansler Jens Bjelke. Han ber sekretæren om en rekommandasjons-skrivelse til nuntius Fabio Chigi, noe han får. Selv om den unge Bjelke (1615—83) har presentert seg på gunstigste måte, sier brevet han får med seg allikevel, at han er 'en av dem som med hele sin familie støtter «il partito Cattholico» — «den katolske sak» — i de egne og at han kan informere Chigi om katolikkens bedre situasjon deroppe'. Tilbake i København skriver Ulfeldts sekretær Guglielmi fremdeles til Chigi, bl. a. 25. mars (ny stil) om kongens død (28. februar, gammel stil) og om jesuitten Francken som er i byen. Mai-juni samme år er to andre jesuitter, Andreas Judoci og Mattheus Goesman, syv uker i Bergen. Setningen i Rhugius' brev til Cats om at jesuittene var villige til å satse var ikke overdrevet. Toleranse-ediktet ble opphevet av Christian den Fjerdes etterfølger, Fredrik den Tredje, ved kongebrev av 1. juni 1648.

Artikkelen er tidligere publisert i 'Norsk Slektshistorisk Tidsskrift' (1978). Noe forkortet.

Ingen enkelt hendelse innen norsk kirkelig vakte ifjor så stor oppmerksomhet som «demon-saken» i Os ved Bergen. Den fant sted en torsdagskveld i slutten av 1977 «i nærvær av åtte teologer, en kvinnelig student og et ukjent antall demoner» skal vi ta Den norske kirkes årboks beretning alvorlig.

Begivenheten vakte stor debatt, og inspirerte Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo til å velge demoner som tema for sine lørdagsforelesninger. Forelesningene foreligger nå i bokform.

Bidragsyterne er mange og kompetente. Det siste må imidlertid ikke skremme noen fra å lese boken — om de skulle tro at den derfor måtte være vanskelig. På en spennende og lettfattelig måte belyser de forskjellige forfattere emnet fra ulike synsvinkler. Arvid S. Kapelrud og Jacob Jervell fører oss gjennom Skriften og viser oss demonenes plass der. Helge Fæhn tar for seg demonene i kirkens liturgi, mens Per Lønning betrakter salmediktningen utfra dette perspek-

tiv. Kirkelig billedkunst — også den norske — er preget av demoner. Johan B. Hygen gir oss en overbevisende fremstilling her.

Hekser og hekseprosesser er noe vi alle har hørt om, men vår viten er vel heller noe begrenset. Nils E. Bloch-Hoell sier: «Det er stor forskjell på folk. Det er ganske stor forskjell på hekser og trollmenn. Det er så langt flere hekser enn trollmenn. Og så er trollmannen eller trollkaren mer harmløs enn heksen. Trollmannen havner ikke sjelden i eventyret. Det hender nok med heksen òg, men hun ender oftere på bålet.» Selv her aner vi altså en kjønnsdiskriminering! Bloch-Hoell begrenser seg ikke bare til historien, men behandler også heksetro, demonetro og demonutdrivelse i den tredje verden i dag.

Som barn av en rasjonell tidsalder puster man litt lettet når besettelsesfenomenet får kyndig behandling av en psykiater. Nils Johan Laviks bidrag er verdifullt og meget interessant. Bokens redaktør, Inge Lønning, er den siste av bidragsyterne, og han samler trådene for den vandring som er tilbakelagt. Han retter også søkelyset mot det som var forelesningsrekkens — og bokens — utgangspunkt: nemlig et forsøk på demonutdrivelse i Norge i annen halvdel av 70-årene. Hva er det som skaper den iøyenfallende usikkerhet og forlegenhet når kirken konfronteres med et forsøk på demonutdrivelse? Han mener svaret uten tvil må ha med kirkens forhold til sekulariseringen å gjøre: sekulariseringen gjør kirken usikker på sin egen identitet som kirke . . .

Inge Lønning (red.):

«Om verden full av djevler var . . .»

Land og Kirke/Gyldendal, 1979. 174 s.

Glimt fra et stopp underveis

Guds gjerning skjer gjennom mennesker, også gjennom mennesker som levde og døde før vår tid. Ved å lære dem å kjenne, ved å lære om helgenenes liv, deres konkrete sted og situasjon, kan vi få hjelp til å se hvordan vi kan leve som kristne i de konkrete situasjoner vi møter.

Hellig Olav er en av de helgener som tegnes for oss som et saftig menneske, som stadig vandret videre fremover, som langsomt lærte å kjempe mot de livsødeliggende krefter, og la Kristusskikkelsen få rom.

Den forandringen og kristne vekst som Gud virket i Hellig Olav, kom langsomt gjennom tiden vårt folk til del. Nå er det vi som går pilegrimsvandringen fremover.

Et ledd i denne vandringen, en konkret reise og et stopp underveis ved et foreløpig mål, var de dager i slutten av juli da katolikker fra hele landet var samlet til Olsok-feiring i Trøndelag. En gruppe på vel tredve, inklusive en svensk og en nederlandsk trosfelle, møttes en tidlig morgen ved Nidarosdomens

vestfront, og fulgte tradisjonen fra tusener av pilegrimer før oss, ved å gå rundt Domkirken under rosenkransbønn. Den første dagen var oppmerksomheten rettet mot Nidarosdomen og den rikdom som er knyttet til denne kirken, Olavstradisjon og pilegrimstradisjon som den gjemmer.

Mellom Nidarosdomen og Stiklestad gjorde vi et tre dagers opphold på Skogn folkehøyskole ved Levanger, like ved en av de gamle trønderske fylkeskirker, Alstadhaug. Etter en meditasjon/kollasj ledet av sr. Marie-Louise Pettersen o.p., der våre liv gjennom litteratur og bilder ble satt inn i en pilegrimssammenheng, tok pater Olav Müller SSCC oss med tilbake til vikingtidens råskap, da irlenderne ba Herren fri dem fra nordmennenes grusomheter og hensynsløse mord og vold.

Ved en grundig gjennomgang av vikingenes plyndringer, hevngjerrighet og råskap, ga han et bilde av Olav Haraldssons bakgrunn og miljø, med en dypere forståelse av hvilken gradvis prosess Olav måtte gjennom i forandringen fra

viking til kristen. En kan ikke undre seg over at det måtte ta år før han forsto hva barmhjertighet var.

Lørdag før Olsok-vaka sto møtet med middelalderkirker sentralt. Håkon Andersen, som skriver magistergradsavhandling om kalkmaleriene i Alstadhaug kirke, hadde omvisning der som en opp-takt til det foredrag han holdt om ettermiddagen, «Fra Jerusalem til Nidaros til Alstadhaug». Føsses ble denne dagen feiret i ruinene av klosterkirken i Munkeby ved Levanger, et kloster man tror kan ha tilhørt cistercienserne, med en kirke viet til St. Basilika. Men det er svært lite å få vite om denne kirkeruinen.

Håkon Andersen kom i sitt foredrag inn på pilegrimskirker og gravkirker, og hvilken rolle for eksempel paralleliseringen mellom Hellig Olav og Kristus har spilt, der det er en nær forbindelse mellom messeofferet, Kristi grav og oppstandelse, og helgenens grav — alt knyttet til alteret.

Selve Olsokdagen ble innledet med vigilie lørdag kveld. Etter laudes og frokost søndag dro vi til Stiklestad, der vi sammen med andre pilegrimer, tradisjonen tro, gikk i prosesjon opp til kapellet der vi feiret høymesse. Også i år fikk vi låne middelalderkirken til vesper.

Sammen med 10 000 andre Stiklestadfarere så vi «Spelet om Heilag Olav» — det som for mange trøndere er det sentrale i Olsokfeiringen. Selv om scenen med biskop Grimhell er utrolig klosset, er det ellers en stor opplevelse å se dette spelet, som har en ekte religiøsitet, og på en fin måte sier noe om hvordan Gud brukte Hellig Olav som Kristusvitne.

En takk gudstjeneste og hyggelig samvær i Levanger avsluttet årets valfart. Mens vi allerede nå ser frem til valfart og Olsok-feiring neste år, da 950-årsjubileet for Hellig Olavs fall skal feires.

Vi håper at mange da vil dra på pilegrimsferd til Nidaros. Husk å sette av de siste dagene i juli til Olsok-feiring!

Hanne Berentzen

Den første dagen var rettet mot Nidarosdomen og den rikdom som er knyttet til denne kirken.

Lang dags ferd mot bønnens mysterium

Det hendte før jul i fjor at Conor Cruise O'Brien følte behov for å be. Men kunne han be når han bekjente seg som agnostiker? Det funderer Observers sjefredaktør på i denne artikkelen, samtidig som han er innom sitt barndomshjems vaklende, agnostiske holdning til den folkekirkelige katolisisme i Irland. Hvilken slutning kommer han så til? Les!

Like før jul hadde det seg slik at jeg folte behov for å be. Jeg fortrengete impulsen.

Den kom på ny, slik fristende impulser gjerne gjør. Jeg lot meg selv engasjert i en indre dialog:

— Vil du ei frem en bønn? Hvorfor gjør du ikke det nå, da, og lar være å plage meg?

— Jeg kan ikke gjøre det fordi jeg er agnostiker.

— Hva har det med saken å gjøre?

— En agnostiker er én som ikke tror på Gud.

— Hva så?

— Du kan ikke be til noen du ikke tror på.

— Hvorfor ikke?

— Mmmmm.

Min far var agnostiker. Vi bodde i Dublin. Det lå til familien å være agnostiker, i en viss grad: min mors eldste søster og hennes sønn, Owen, var også agnostikere. Alle de andre var katolikker, av den konservative typen. Mor hadde prøvd seg som agnostiker, av lojalitet mot far. Da han døde, ga hun opp og vendte tilbake til den irske katolske kirken — der hadde hun egentlig hørt hjemme hele tiden. Hun begynte å be intenst, svært intenst — selv til irsk katolikk å være. Hun begynte å be på julaften i 1927. Grunnen var at min far var død den dagen, plutselig, av et hjer-teanfall, mens han sto og bøyd en bue som skulle være presang til meg.

*

Du kan glemme buen. Nøkkelordet her som enhver romersk katolsk leser vil se øyeblikkelig, er «plutselig».

Det var ikke tid til å budsende pres-ten. Hvis det det hadde vært, ville min mor utvilsomt ha bedt far budsende ham. Og jeg tror han virkelig ville gjort det, mest fordi han visste det ville trøste mor og derfor også meg. Av samme grunn kunne James Joyce, en annen agnostiker fra Dublin — som var langt sikrere i sin sak enn min far — fortelle

sin lille søster at moren var i himmelen.

Å være en levende agnostiker ble ikke tatt særlig alvorlig i Irland den gangen, det gjør det heller ikke i dag. Nylig fortalte en fremtredende katolikk i Belfast til sin prest at han var blitt agnostiker. Presten lot seg ikke affisere: — du er ingen agnostiker, Paddy, du er bare en fet slask som er for lat til å gå til messe.

Men å være en agnostiker som var død uten prest var, både i 1927 og i mange år fremover, en mye alvorligere sak. Alle vi kjente godt, var gode mot mor. De forklarte henne at far sikkert ville komme til himmelen, fordi han hadde «levd et godt liv». Slike forsikringer var i grunnen foruroligende. Det som bekymret mor, var ikke om far ville komme til himmelen — det tok hun for gitt — men når.

Det store spørsmål var skjærsilden, en blomstrende institusjon på den tiden. Mor trodde ikke — som en mindre velutdannet enke i hennes stilling kanskje ville trodd, og ville blitt fortalt — at hennes mann gjennomgikk fysisk tortur i en eller annen form for underverden. Hun fryktet at han var «atskilt fra Gud». Det var ikke atskillelsen fra Gud som bekymret henne, men atskillelsen fra henne. På nattbordet hennes så jeg for første gang, i januar 1928, en bok: «In Heaven We Know Our Own» — i himmelen vet vi våre egne er — av Fr. Blot, S.J. Jeg leste den ikke. Det var ikke nødvendig. Tittelen var nok.

De forstår: Dersom De skal vite at Deres kjære er i himmelen, må Deres kjære være kommet dit, og jeg visste at tidspunktet for min fars ankomst var problematisk. Grunnen var meg. Fordi min far hadde gjort noe mye verre enn å dø uten prest og leve som agnostiker: han hadde sendt meg til en protestantisk skole, fordi han mente de var bedre enn de katolske. Han hadde rett, de var bedre.

Min mor ble fortalt at dersom hun ba, kunne hun forkorte fars opphold i skjærsilden. Derfor ba hun som en gal. Men hun ble også fortalt at hvert semester hun lot meg gå på protestantisk skole, ville forlenge fars lidelse. Hun ville ikke ta meg vekk fra skolen fordi far hadde villet at jeg skulle gå der, og det var det. Hver eneste dag av hennes liv var forkortelse, forlengelse, bønn og heroisk konsekvens.

Mange år senere fant en pave ut av at det kunne være nok, og avskaffet skjærsilden. Vel, han sa at han ikke avskaffet den — den hadde aldri vært der. Men jeg visste den hadde vært der, for min mor var stengt inne i den i mer enn ti år, fra julen 1927 til hun døde ved påsketider 1938.

Det er klart at disse forhandlingene etterlot en antipati i meg mot den Gud min mor hadde fått så mye merkelig og nøyaktig informasjon om: hans karakter, metoder, straffeutmåling. Antipati fikk form av vantrø. Overgangen ble tref-fende beskrevet av min fetter Owen — som var eldre og tøffere og morsom-mere enn jeg — som, da han ble spurt av en prest hvorfor han ikke trodde Gud fantes, svarte naivt og vennlig: — Tror De ikke at det er den mest generøse teori?

— Slik skulle det gjøres.

Jeg sto igjen med to andre fenomener: en slags skjelving hver juledag, og en redsel for bønnen. De bønnen jeg hadde opplevd sterkest, var de skrik av smerte som ble pint ut av min mor av hennes åndelige rådgivere.

(Forts. siste side)

Bønn

En bønn kan følge et menneske i alle situasjoner: På T-banen, ute i naturen, ved sykdom . . . Den passer liksom — uansett omgivelser eller situasjon.

Herre!

Universets skaper!

Abrahams, Isaks og Jakobs Gud!

Jesu Kristi Gud!

*Du er vårt håp
selv om vi mistet alt
på denne jord.*

*La oss,
ved din hellige Ånd,
få oppleve*

*at du er trofast
i dag*

og alle dager

Rudi Kessels

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i>	lörd.: 19.00 sønd.: 9.30 tlf. 20 72 26 - 20 72 44 (eng)	19.00 9.30 19.00	— 11.00 —
<i>St. Hallvard kirke, Frans'skanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83</i>		8.35	11.00
<i>St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neberggaten 15, tlf. 55 07 71</i>		9.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21</i>		9.00	—
<i>Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 21 23 55</i>		9.00	11.00
<i>Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587</i>			10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209</i>	lörd.: 18.30 sønd.: 8.00	18.30 8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10</i>	lörd.: 19.00 sønd.: —	19.00	11.00
<i>Vår Frue Kirke, Helleveien</i>	sønd.: 9.30	9.30	—
<i>Florida kapell, Nygaardsgt. 124</i>		19.00	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19</i>	lörd.: 18.00 sønd.: 8.30	18.00 8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 11 438</i>		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke, Kr'stan V's pl. 1, tlf. 81 168</i>		9.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke, Torvg. 113, tlf. 23 751</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	18.00	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 23 195</i>			11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 22 381</i>		9.00	11.00
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	18.00	11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken, We'demannsgate 3 A, tlf. 52 550</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	18.00	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85</i>		9.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038</i>		—	17.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793</i>		8.30	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35</i>		8.30 19.00	10.45
<i>Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69</i>		9.30	10.30
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534</i>	lörd.: 17.00 sønd.: 8.30 9.30	17.00	11.00
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949</i>			11.00
VOSS: <i>St. Olavs kapell Finne, tlf. 12 510</i>		Efter avtale	
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2, B'skopen og prestegården, tlf. 21 214</i>		8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670</i>		6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke, Fl'integt. 5, tlf. 72 779</i>			11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og St. Eystens sykehjem, Jernbanegt. 29</i>			11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467</i>			11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558</i>	lörd.: 17.00 sønd.: 8.30	17.00 8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke, Storgt. 94, Sogneprestens tlf. 84 277</i>	lörd.: 18.00 sønd.: —	18.00	11.00
<i>St. Elisabethsostrene, Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487</i>	sønd.: 8.00	8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783</i>		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447</i>		19.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501</i>	lörd.: 15.00 sønd.: —	15.00	10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongehirken, Håreksgt. 82</i>			18.30
SELFORS: <i>Vår Frelsens kirke, Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072</i>		Efter avtale	

TO MILLIONER BARN PÅ FLUKT FRA AFRIKA

To millioner, eller halvparten av alle flyktninger i Afrika, er barn som mangler de mest grunnleggende menneskelige rettigheter, opplyser Aida Gindy som er leder av UNICEFs arbeid i Øst-Afrika.

I følge Aida Gindy er flesteparten av barneflyktningene ofre for frigjøringskrigene i Namibia og Rhodesia. Dessuten har krigen på Afrikas Horn alene drevet 200 000 barn på flukt. Gindy legger også til at 80 prosent av barna i 10 land i Øst-Afrika ikke får det minimum av helsestell de trenger, mens bare 15 prosent av barna går på skole.

I følge tall som flyktningeavdelingen i den All-Afrikanske Kirkekonferansen har offentliggjort i Nairobi, var det i begynnelsen av 1979 fire millioner flyktninger i Afrika. Det betyr at Afrika har nærmere halvparten av verdens 8,5 millioner flyktninger. Når en tar i betraktning at bare 13 prosent av jordens befolkning bor i

Afrika, viser det tydelig hvor alvorlig flyktningeproblemet er på dette krigsrammete kontinentet.

I 1965 var det bare 535 000 flyktninger i hele Afrika.

Kirke-Aktuelt

TYRKIA AVKRISTNES GIENNOM UTVANDRING

Antallet kristne i det muslimske Tyrkia er stadig synkende fordi så mange kristne utvandrer. Spesielt er dette merkbart i Istanbul. I 1927 var 200 000 av byens 670 000 innbyggere kristne. I 1970 var folketallet støget til 2,2 millioner, men av disse blir bare 20 000 regnet som kristne. Kirkene ligger for det meste i områder der det ikke bor noen kristne. I de andre delene av Tyrkia der det bor kristne, finnes det knapt kirker i det hele tatt. Gjennomsnittsalderen i de kristne menighetene er også svært høy.

Kirke—Aktuelt

LITURGISK KALENDER

AUGUST

31. Ferial. 1. Tess. 4, 1—8. Mt. 25, 1—13.

SEPTEMBER

- Ferial eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 1. Tess. 4, 9—11 (Gr 9—12). Mt. 25, 14—30.
- 22. alm. søndag.** Deut. 4, 1—2. 6—8. Jak. 1, 17—18. 21b—22. 27—Mk. 7, 1—8a. 14—15. 21—23 (Gr 1—8. 14—15. 21—23).
- Gregor den store, pave og kirkelærer. 1. Tess. 4, 12—17 (Gr 13—18). Luk. 4, 16—30.
- Ferial. 1. Tess. 5, 1—6. 9—11. Luk. 4, 31—37.
- Ferial. Kol. 1, 1—8. Luk. 4, 38—44.
- Ferial. Kol. 1, 9—14. Luk. 5, 1—11.
- Ferial. Kol. 1, 15—20. Luk. 5, 33—39.
- Jomfru Marias fødselsfest.** Mika 5, 2—5a eller Rom. 8, 28—30. Mt. 1, 1—16. 18—23.
- 23. alm. søndag.** Jes. 35, 4—7a. Jak. 2, 1—5. Mk. 7, 31—37.
- Ferial. Kol. 1, 24—23. Luk. 6, 6—11.
- Ferial. Kol. 2, 6—15. Luk. 6, 12—19.
- Ferial. Kol. 3, 1—11. Luk. 6, 20—26.
- Johannes Kryssostomos, biskop og kirkelærer. Kol. 3, 12—17. Luk. 6, 27—38.
- Korsets opphøyelse.** Num. 21, 4—9. Filip. 2, 6—11. Joh. 3, 13—17.
- Marias syv smerter. Hebr. 5, 7—9. Joh. 19, 25—27 eller 2, 33—35.
- 24. alm. søndag.** Jes. 50, 5—9a. Jak. 2, 14—18. Mk. 8, 27—35. (Kornelius og Kyprian feires ikke.)
- Ferial eller Robert Bellarmin, biskop og kirkelærer. 1. Tim. 2, 1—8. Luk. 7, 1—10.
- Ferial. 1. Tim. 3, 1—13. Luk. 7, 11—17.

Bønnintensjon for Kirkens misjon:

I august: At familielivet i Afrika må inspireres av kristne verdier.

I september: La oss be for kirken i Papua, Ny Guinea.

KIRKEN I EL SALVADOR — DE FORFULGTES KIRKE

Ifølge en nylig utkommet rapport fra Amnesty International er El Salvador et av de latin-amerikanske land der Kirken har tatt klart parti for de forfulgte og undertrykte — og nå selv horer til de forfulgte. Konflikten mellom Kirken og militærregjeringen skriver seg fra 1974. Et hyrdebrev fra landets biskoper, som tok skarpt avstand fra regjeringens manglende respekt for menneskerettighetene, har ført til at en rekke utenlandske prester er blitt utvist, andre fengslet og grusomt torturert.

KNA

JØDEFØLFØLGELSER I SOVJET

— Vi må regne med at pogromer, jødeforfølgelser, i Sovjet-Samveldet ikke er så langt borte. Men så lenge Bresjnev sitter med makten, holdes disse krefter noe stangen. Det alvorlige er imidlertid at de sovjetiske myndigheter ikke tar

avstand fra den karakter denne anti-semittisme har, sier førsteamanuensis Kristoffer Gjøtterud til VAR KIRKE. Han er aktiv i en norsk aksjonsgruppe for sovjet-jøder.

— Observatører mener å se en ny politisk høyrrerretning i Sovjet med innslag av nasjonalisme, som retter seg særlig sterkt mot jøder. Valeri Yemelyanov er en representant for denne retningen. Han er medlem av Vitenskapsakademiet. Han holder forelesninger med et klart anti-semittisk innhold. Yemelyanov forfekter den gamle tesen om et forhold mellom jødisk frimureri. Han har lagt frem et memorandum for partiet hvor han hevder at all utvandring av jøder fra Sovjet bør opphøre for å hindre et «jødisk verdensherredømme».

Gjøtterud påpeker at Yemelyanov fører direkte videre beskyldninger fra «Sion Vises Protokoller» fra tsar-Russland i 1903, som hevdet at det forelå planer om et komplott med sikte på jødisk verdensherredømme. Dette ble brukt som begrunnelse for jødeforfølgelser.

Sion Vises Protokoller ble senere avslørt som falske.

— Man frykter at det ligger underforstått i Yemelyanovs råd til partiet at man bør overveie å gjennomføre Stalins plan fra 1953 om å deportere alle jøder i Sovjet til et område i Sibir. Så alvorlig er situasjonen, sier Kristoffer Gjøtterud.

Vår Kirke

Vår kjære søster MARIA COR-DULA HOEMANN døde i Halden, den 1.8.79 i en alder av 78 år, etter 50 års virke i Norge. Den avdøde anbefales til de troendes forbønn.

ST. JOSEPHSØSTRENE

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården		
St. Joseph's Institutt	}	Arendal
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.	}	Bergen
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Trondheim
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Tromsø
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Tonsberg
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke	}	Lillestrøm
St. Mikals prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Hønefoss
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Lillestrøm
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	Tromsø
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Trondheim
St. Olavs Kirke		
Bispegården	}	Tonsberg
St. Olavs Kirke		
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tonsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

Bøker fra Herderbücherei:

Franzen/Baümer: Papstgeschichte, kr. 45,15.
v. Balthazar: Der antirömische Affekt, kr. 24,15.
Thielicke: Theologisches Denken und verunsicherter Glaube, kr. 13,15.
Jesuiten, kr. 17,15.
Stoeckle: Wörterbuch Christlicher Ethik, kr. 34,65.
Sudbrack: Herausgefordert zur Meditation, kr. 24,15.
Carretto: Unser Weg durch die Wüste, kr. 20,65.
Meves: Seelische Gesundheit und biblisches Heil, kr. 20,65.
Guardini: Das Bild von Jesus dem Christus im Neuen Testament, kr. 22,50.
Lapide: Der Jude Jesus, kr. 66,30.
Karol Wojtyla: Zeichen des Widerspruchs, kr. 91,70.

Engelske bøker:

M. Malinski: John Paul II — The Life on my Friend Karol Wojtyla, kr. 98,70.

Igjen på lager:

Karol Wojtyla: Sign of Contradiction, kr. 47,50.
— Fruitful and Responsible Love, kr. 20,50.
Albino Luciani: Humblement vôtre. Les «Illustris simi» de Jean Paul I, kr. 85,—.
Åge Rønnings siste bok:
Usynlige tråder, kr. 76,—.
Hans Henrik Holm: Heilagkvede, kr. 89,—.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S
Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.
Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

film:

ARVEN

— eller historien om det beste som har hendt i norsk film på mange, mange år.

Joda, vi har sett den. Filmen alle snakker om, og som er blitt utropt til noe av det beste norsk film har prestert på mange år av så seriøse publikasjoner som Variety, International Herald Tribune. L' Humanité, Le Matin og Le Monde. Når en så å si samlet norsk presse i tillegg blander seg i koret av lovprisninger, så er det vel gitt på forhånd at undertegnede også deltar i hyllesten.

For det er det all grunn til, Etter en serie middelmådige produksjoner har vi nå fått et stykke filmarbeide som er sjeldent helstøpt og velpoengtert.

I et blomstersmykket kapell er en sørgeskare forsamlet til begravelse. På første benk, med lukkede ansikter, sitter avdødes familie, hans mor, hans bror og søster, deres ektefeller og barn. Kai Skaug, den vellykkede forretningsmannen, ble revet bort i sin beste alder, bare 54 år gammel. Han var enkemann og barnløs.

Arven skal fordeles. Ryktene forteller at alt er blitt etterlatt til Landsforeningen mot Kreft, men lettelsen brer seg i familien når testamentet leses opp. De skal likevel arve, men på

en betingelse, forretningen — et lite skipsrederi, skal drives videre av en samlet familie. Hvis ikke bortfaller arven.

Slekten samles i avdødes hus for å fordele innbo og løsøre, Kais møbler, Kais malerier, Kais kunstgjenstander, Kais klær. Alt foregår i ordnede former, man er da dannede mennesker! Men snart tar griskheten overhånd.

Dette er en film om å arve. Noe de fleste av oss opplever. Men det er også en film om ting, og hva de betyr for oss alle. Det er en film om menneskelig kontakt, og mangel på sådan. Det er en film med tusen fallgruber, og Anja Breien unngår så å si alle. Personene er helstøpte og sobert tegnet, miljøskildringen virker ekte, og humør og refs går side om side. Litt malurt i begeret kan vi imidlertid ikke unngå. Enkelte av scenene virker overspilte, raseriutbruddene i forbindelse med fordelingen av avdødes gjenstander kommer litt for raskt, det hele blir litt unaturlig. Det hadde vært bedre om aktørene hadde moderert sitt spill en tanke, eller om Anja Breien hadde latt handlingen bygge seg litt mer opp før utbruddet.

Men bevares, det blir små detaljer mot helhetsinntrykket, som er overraskende godt. Var det noen som sa at norsk film var død? Det er den ikke, for å sitere en svensk komiker, den rør jo på sig!

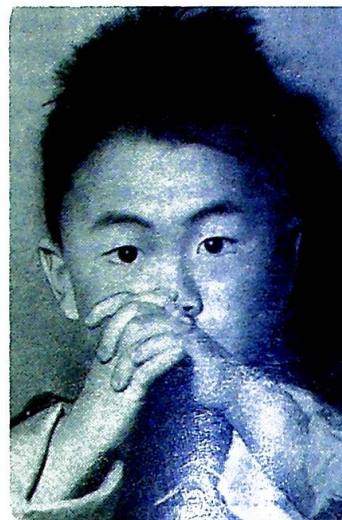
Og intet er bedre enn det.

Christian Boe Astrup

Familien Skaug i all sin praekt og veide.

Ti bud for foreldre

Du skal elske ditt barn av hele ditt hjerte, med hele din sjel, med hele din styrke, men også med hele din forstand.

Du skal se på ditt barn som en person, ikke som noe som tilhører deg.

Du skal vurdere barnets kjærlighet og respekt som noe verdifullt du kan oppnå, og ikke som noe du kan kreve.

Hver gang du irriterer deg over ditt barns ubetenksomhet og dumheter, skal du huske dine egne feil i samme alder.

Husk at ditt barn har rett til å se opp til deg som en helt, og gjør du ditt til å leve opp til idealet.

Husk også at ditt eksempel i handling virker mer enn din moralisering i ord.

Du skal streve for å bli en veiviser på livets vei og ikke en kjepp i hjulene.

Du skal lære ditt barn til å stå på egne ben og å kjempe sin egen kamp.

Du skal hjelpe ditt barn til å se skjønnheten i livet, til å være vennlig og god, til å elske sannheter og til å leve i vennskap med sine medmennesker.

Du skal gjøre ditt hjem til et lykkelig og trygt fristed for deg selv, for dine barn og for dine barns venner.

FN's barn.

Pinsebevegelsen i Norge

Det som er litt utenom det vanlige, Døyer ofte en viss tiltrekningskraft på oss. Å avlegge et besøk i en katolsk kirke kan f. eks. være en spennende beskjeftigelse når man er i en viss alder. Det samme kan sies om et møte i en dissentermenighet — ikke minst gjelder det pinsevennene. Vi har vært innom deres møter for å tilfredsstille en viss nysgjerrighet, men uten noe egentlig ønske om nærmere kjennskap til det de står for. Sikkert burde man beskjemes over slik atferd, men ung alder og manglende modenhet er vel forklaring god nok.

Nå foreligger det en bok om denne bevegelsen; en bok om en religiøs subkultur» sies det i forordet. Og de to som skriver boken — Tor Edvin Dahl og Willy Rudolph — har begge levd innenfor denne religiøse subkultur hele sitt liv og står fremdeles tilsluttet en pinsemenighet. Selv om de ikke føler seg som «typiske» pinsevenner, så understreker de at boken på ingen måte er noe «oppgjør» med pinsebevegelsen. Det forfatterne gjør er å gi en beskrivelse av en bevegelse som egentlig få av oss kjenner. De gir oss adgangsbillett til den situasjon pinsebevegelsen befinner seg i i dag, med de spenninger og vansker som lenge har vært kjent utenfor fellesskapets grenser. Vi får også innsikt i utviklingen som er gått forut — bevegelsens opprinnelse og dens komme til Norge; menneskene som sluttet seg til den. T. B. Barratt, opprinnelig metodistprest i Kristiania, bragte vekkelsen med seg fra Amerika. Vekkelsen hadde karakter av et opprør mot vanekristendom, ikke minst kristen sløvheter og oppgittethet.

Men opprøret har også en «verdslig» side. Nettopp de som har opplevd det sosiale trykket sterkest, eller har følt seg tilsidesatt i samfunnet på en eller annen måte, blir de som først griper til det nye.

Tor Edvin Dahl sier i en artikkel om den bevegelse han tilhører: «I Norge startet den blant arbeidere og småbrukere. Den henvendte seg til grupper som var truet av samfunnsutviklingen, som følte seg mer eller mindre mindre-

HOPSDAL & DAHL A/S
Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstyrsforretning
TORNØEGARDEN - BERGEN

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD & SØN
Glads vei 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

T. S. JACOBSEN
BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

1/3 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Leppen - Bryggen 5 - Telefon (05) 21 14 82

BERGEN

FORSIKRINGSAKTIESELSKAPET LIVSFORSIKRINGSSELSKAPET
VESTA HYGEA

MED TANKE PÅ FREMTIDEN

verdige — med mer eller mindre god grunn. I løpet av noen tiår gjennomgikk bevegelsen en markant sosial forvandling. I dag er pinsebevegelsen i byene en meget borgerlig bevegelse. Politisk konservativ, sosialt konservativ. Det legges vekt på pene klær, pen oppførsel, statussymboler.» Hvor er det blitt av den gamle vekkelsesgløden? Nettopp det siste er et dyptgripende problem pinsebevegelsen i lang tid har vært stilt overfor.

Det som utenforstående ofte forbinder med denne religiøse subkultur, er tungetale og helbredelser. Forfatterne gir da også disse elementer oppmerksomhet. Få av oss kjenner pinsemenighetenes oppbygning og deres innbyrdes forhold. Boken inneholder viktig informasjon om dette. Fremstillingen ville ikke ha vært uttømmende om ikke Aage Samuelsen og Aril Edvardsen ble viet oppmerksomhet. I et avsluttende kapittel fastslår forfatterne at det ikke er tvil om at tiden etter den annen verdenskrig har vært vanskelig for den norske pinsebevegelsen. Gjennom kon-

flikten med Aage Samuelsen mistet den en av sine største predikanter og beveget seg ytterligere i retning av å bli et kirkesamfunn; en vekkelse ble «drept», og forsøket på å gjenopplive det ekstatisk-folkelige preget endte med en forsterkning av de borgerlige tendensene. I konfliktens kjølvann kom stagnasjonen.

Konflikten omkring Sarons Dal og Aril Edvardsen har ikke bare forsterket disse tendensene, men vært med på direkte å svekke bevegelsen.

Skal man ha noe håp for fremtiden, må enten en lederskikkelse dukke opp som har personlig autoritet, eller en må velge den best skikkede til leder og gi ham myndighet til å lede. Skjer ikke det, risikerer man at bokens tittel «Fra seier til nederlag» vil bli en treffende beskrivelse av pinsebevegelsens utvikling også i årene som kommer. *ebn*

T. E. Dahl/J. W. Rudolph:
«Fra seier til nederlag.
Pinsebevegelsen i Norge»
Land og Kirke/Gyldendal
Oslo 1978, 194 s.

Norges Katolske Kvinneforbund

- en selvpresentasjon -

LANG DAGS...

(Forts. fra side 11)

Trodde noen de skulle få noe slikt ut av meg? Ikke en eneste bønn! Men det gikk annerledes.

Etter en bilulykke den 14. november i fjor var min kone lagt inn på Jervis Street Hospital, alvorlig syk. Sykehuset må være ett av verdens beste, i medisinsk målestokk, i pleie og utrettelig personlig godhet. Det blir drevet av nonner.

Min kone er aktiv katolikk. Hun ba folk — ikke meg — be for henne, og de ba. Folk ba meg si til henne at de ba, og jeg gjorde det. Folk kom bort til meg på gaten og spurte hvordan det gikk med henne. Når jeg fortalte at det var dårlig, sa de, «Væråsnill, Gud».

Da jeg sa at hun ble bedre, sa de «Takk, Gud», og at masse mennesker hadde bedt for henne. Fordi bønnene så ut til å være til hjelp for min kone, fortalte jeg henne om dette — litt firkantet — uten å legge til egne bønner, i hvert fall ikke bevisst.

I disse samtalene på gaten gjentok jeg ikke «Væråsnill, Gud». Men da det kom til å takke Gud, fant jeg at jeg gjentok det. Jeg følte meg litt skyldig på grunn av det, men når alt kom til alt var de slike gode mennesker, og det var ren høflighet mot dem.

*

Det begynte å utvikle seg fra væråsnill, Gud til takk, Gud like før jul. Juledag fikk vi bekreftet at hun ville bli frisk igjen. Jeg tok med barna. Vi delte champagne og coca cola med sykepleierne. Takk, Gud! runget i alle retninger. Jeg ble med på det, uten motforestillinger — ikke av høflighet, men av lutter glede. Hun ville bli frisk igjen. Takk, Gud.

Det spilte ingen rolle akkurat da om jeg trodde på Gud eller ei, eller om jeg overhodet ønsket å takke ham. Jeg takket ham, simpelthen, og jeg la merke til noe.

Den gamle redselen, som hadde dukket opp hver eneste jul i femti år, var forsvunnet fra jul og fra mitt liv, for godt. Jeg hadde lest «The Ancient Mariner» mange ganger, men den julemorgenen i St. Agnes Ward var jeg den ærverdige sjøfarer. Den idiotiske fuglen var vekik: Det var ingenting som hang meg rundt halsen lenger!

Det var i det øyeblikk jeg lærte å ba.

NKKF har utarbeidet en brosjyre om sin virksomhet. Vi merker oss svarene på en del sentrale spørsmål:

HVORFOR et katolsk kvinneforbund?

For å fremme samarbeid mellom katolske kvinner, og for å støtte og styrke katolske kvinners innflytelse og innsats i Kirken og i samfunnet.

FRA ØRKENEN:

ABBA PASTOR:

Abba Pastor har sagt: «Måtte ditt hjerte lære å overholde det din munn forkytter.»

HVORDAN arbeider NKKF?

— Som et fellesorgan for kvinner direkte tilsluttet NKKF enkeltvis, og for landets katolske kvinneforeninger.

— I nært samarbeid med Kirkens øvrige organer.

— Ved å fremme katolske synspunkter i samfunnet, blant annet gjennom medlemskap i Norske Kvinners Nasjonalsråd.

— Ved å være tilsluttet Verdensunionen for katolske kvinner (WUCWO), som har nær 60 millioner medlemmer over hele verden. WUCWO arbeider i nær kontakt med Kirkens øvrige verdensorganisasjoner og med Vatikanet.

Unionen har konsultativ status ved FN.

HVEM kan bli medlem?

Alle katolske kvinner kan bli medlem av NKKF.

Som *enkelmedlem* betaler man kontingent direkte til forbundet og mottar informasjon etc. derfra. (P.t. kr. 30,—, fra 1980 kr. 50,—.) Kvinneforeninger/grupperinger/søsterkongregasjoner kan være kollektivt tilsluttet NKKF.

Som *støttemedlem* kan f.eks. menn og ikke-katolikker opptas.

NÆRMERE OPPLYSNINGER VED:

NKKF's formann Aimée Wedset, Wilh. Færdens v. 2 A, Oslo 3.

NKKF's sekretær Jorun Haugsmark, Tidemandsgt. 31, Oslo 2.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarlig redaktør: Else-Britt Nilsen O.P.

Faste medarbeidere: Liv Greni, Aage Hauken O.P., Ella McGeorge, Kjell Arild Pollestad O.P., Gunnel Vallquist.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte eil. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.

Kr. 35 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen 24 nr. årlig. — Postgiro 20 46 480